

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่ของบ้าน วัด โรงเรียน กับคุณลักษณะผู้เรียนตามหลักไตรสิกขา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ซึ่งมีวิธีการและขั้นตอนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 และผู้ปกครอง จำนวน 14,590 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จำนวน 79 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 86 คน ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำนวน 260 คน และผู้ปกครอง จำนวน 340 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 765 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน ชีรวุฒิ เอกะกุล, 2543 : 53)

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	จำนวน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
พระสอนศีลธรรม	99	79
ผู้บริหาร	108	86
ครูผู้สอน	770	260
ผู้ปกครอง	13,613	340
รวม	14,590	765

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำขึ้นเองซึ่งเป็นแบบสอบถามเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่ของบ้าน วัด โรงเรียน กับคุณลักษณะผู้เรียนตามหลักไตรสิกขา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำนวน 1 ชุด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมของบ้าน วัด โรงเรียน ประกอบด้วยคำถาม จำนวน 74 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ปฏิบัติในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ปฏิบัติในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ปฏิบัติในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ปฏิบัติในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมของคุณลักษณะของผู้เรียนตามหลักไตรสิกขา ประกอบด้วยคำถาม จำนวน 30 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ปฏิบัติในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ปฏิบัติในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ปฏิบัติในระดับปานกลาง

- 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ปฏิบัติในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ แนวทางการดำเนินกิจกรรม ตามบทบาทหน้าที่ของ บ้าน วัด โรงเรียน ในการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามหลักไตรสิกขา และร่างแบบสอบถามตามกรอบของนิยามศัพท์เฉพาะตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบให้คำแนะนำแก้ไขและปรับปรุง

3. ปรับปรุงแบบสอบถามเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์เกี่ยวกับการศึกษา เพื่อตรวจสอบหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามรายข้อกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะวัด (Index of Item-objective congruence : IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 1.00 จากการตรวจสอบหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญดังนี้

3.1 ดร.พระมหาสมศักดิ์ ปุณณโชโต นักวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เชี่ยวชาญด้านศีลธรรม

3.2 นายชัฐ ระหว่งบ้าน ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองหญ้าปล้องวิทยา เชี่ยวชาญด้านโรงเรียนวิถีพุทธ

3.3 นางสาวอภิษญา ฤกษ์ นักวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เชี่ยวชาญด้านสถิติในการวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขและผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญซึ่งหาความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct validity) การใช้ภาษา (Wording) ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะเดียวกับประชากรที่ไม่ได้รับเลือกมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง โรงเรียนบ้านหนอริ และโรงเรียนบ้านยางน้ำกลัดใต้ จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าจําแนกรายข้อ (Item-total Correlation) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป และนำผลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ได้ความเชื่อมั่นที่ 0.943

5. ขอนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลจากผู้อํานวยการ โดยแบบแบบสอบถามตามจํานวนกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนทุกฉบับ และนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป

เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายคะแนนการดำเนินกิจกรรมของบ้าน วัด โรงเรียน และการดำเนินกิจกรรมของคุณลักษณะของผู้เรียนตามหลักไตรสิกขา จากแบบสอบถามได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีการจัดกิจกรรมในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	มีการจัดกิจกรรมในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีการจัดกิจกรรมในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีการจัดกิจกรรมในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการ โดยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ประมวลผลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมของบ้าน วัด โรงเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การวิเคราะห์การดำเนินกิจกรรมของคุณลักษณะของผู้เรียนตามหลักไตรสิกขา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของการดำเนินกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่ของ บ้าน วัด โรงเรียน ในการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามหลักไตรสิกขา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ใช้สถิติการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) แปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้ (วรรณรัตน์ อึ้งประเสริฐ, 2546 : 280) โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) จะมีค่าระหว่าง $-1 \leq r \leq 1$ ความหมายของค่า r มีดังนี้

- ค่า r เป็นลบ แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกัน
 - ค่า r เป็นบวก แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน
 - ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายถึง x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันมาก
 - ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ -1 หมายถึง x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกัน และมีความสัมพันธ์กันมาก
 - ถ้า r เท่ากับ 0 แสดงว่า x และ y ไม่มีความสัมพันธ์กัน
 - ถ้า r เข้าใกล้ 0 แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์กันน้อย
- เกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2544 : 316)
- ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 1 (ประมาณ 0.70-0.90) ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูง (ถ้าสูงกว่า 0.90 ถือว่าอยู่ในระดับสูงมาก)
 - ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 0.5 (ประมาณ 0.30-0.70) ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
 - ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 0 (ประมาณ 0.30 และต่ำกว่า) ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
 - ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง